

บูชาทาน	ผู้น้อมถวายให้แก่ผู้ใหญ่ ผู้มีศีลคุณ สมาธิคุณ ปัญญาคุณ เป็นการให้ด้วยการบูชา
อนุคหทาน	ผู้ใหญ่ให้แก่ผู้น้อย
อัชฌัตติกทาน	ทานภายใน เช่นการให้อวัยวะ การให้ชีวิตของตน บุคคลที่เป็นพระโพธิสัตว์จะให้ทานประเภทนี้
พาหิรทาน	ทานภายนอก เช่นวัตถุทาน
อภัยทาน	การให้อภัยบุคคลอื่น
วิภูฏนิสสิตทาน	การให้ทานโดยปรารถนา มนุษย์สมบัติ เทวสมบัติ พรหมสมบัติ การให้ทานเพื่อปรารถนาการเวียนว่ายตายเกิดอยู่
วิวิภูฏนิสสิตทาน	การให้ทานเพื่อปรารถนาพ้นจากชาติทุกข์ ชราทุกข์ พยาธิทุกข์ มรณะทุกข์
สวัชชทาน	การเลี้ยงอาหารที่มีการฆ่าสัตว์
อนวัชชทาน	การให้ทานที่ไม่มีการฆ่าสัตว์
สาหัตถิกทาน	การให้ทานด้วยตนเอง ตั้งใจเอง ตระเตรียมเอง
อาณัตติกทาน	การใช้ให้ผู้อื่นทำแทน

สักกัจจทาน

การจัดประดับตกแต่งวัดอุทยาน ถวายด้วยความเคารพ
เคารพในกุศล เคารพในพระรัตนตรัย เคารพบุคคลที่รับ เคารพในตัว
วัดอุทยาน

อสักกัจจทาน

ให้ด้วยความไม่เคารพ

ญาณสัมปยุตตทาน

รู้กรรมรู้ผลของกรรม ประกอบด้วยกัมมัสสกตาสัมมาทิฐิ มืดมัว
ความรู้ชัด ประกอบด้วยเจตนา การวางท่าทีทางใจ ความไม่โลภ
ไม่โกรธ วจีกรรมที่เป็นกุศล อกุศล แยกรายละเอียดชัดแล้วจึงให้
ทาน ตั้งแต่กัมมัสสกตาปัญญาไปจนถึงวิปัสสนาปัญญา จึงจะเป็น
ญาณสัมปยุตต์ที่แข็งแรง

ทานพัฒนาถึงปัญญา

พิจารณาถึงทายกผู้ถวาย ผู้ให้
พิจารณาถึงเจตนาที่คิดจะให้ กลุ่มนามธรรมทั้งหลาย เวทนาชั้น
สัญญาชั้น สัมผัสชั้น วิญญาณชั้น และรูปชั้น
การตั้งเจตจำนงความตั้งใจจะให้ล้วนเปลี่ยนแปลงไป ไม่เป็น
ตามอำนาจ ไม่เที่ยง เป็นทุกข์ ไม่เป็นอัตตาตัวตน
พิจารณาวัดอุทยานทั้งหลาย สรุปลงคือมหาภูตรูปและอุปาหารรูป
พิจารณากระแสชีวิตของผู้รับ ล้วนเป็นอนิจจลักษณะ ทุกขลักษณะ
อนัตตลักษณะ

ญาณวิปยุตตทาน

ไม่รู้กรรม ไม่รู้ผลของกรรม ไม่ประกอบด้วยปัญญาในการให้ทาน

ส่วนใหญ่ทานที่ให้แก่เป็นญาณวิปยุตต์

สังขาริกทาน

ให้ทานแต่ละครั้งต้องมีคนชวนมีคนกระตุ้น ไม่คิดไม่
ชวนชวยต่อ ไม่พัฒนา ไม่มนสิการใส่ใจต่อ

อสังขาริกทาน

มนสิการต่อ ใคร่ครวญต่อ เป็นอสังขาริก
ไม่ต้องอาศัยปัจจัยกระตุ้นเตือน ศรัทธาเกิด ต่อยอดได้
อย่างรวดเร็ว

พยายามทำ โลกะ โทสะ โมหะ ให้เป็น สังขาริก
ฝึกให้กุศลเกิดเป็นอสังขาริก

โสมนัสทาน

ปีติเกิด ตื่นเต้น เป็นมหากุศลโสมนัสขณะให้ทาน

อุเบกขาทาน

รู้จักเฉย ซึม

ต้องฝึกให้เป็น โสมนัสทานัง โสมนัสศีลัง โสมนัสภาวนา

ธัมมียทานัง

การถวายทานโดยวัตถุทานที่ได้มาโดยชอบธรรม เริ่ม
ตั้งแต่การแสวงหาทรัพย์ เป็นสัมมาอาชีวะ ไม่เคยปล่อยให้
กายทุจริต วจีทุจริตเกิดในการแสวงหาทรัพย์เลย เช่นไม่
เครียด ไม่โกรธขณะทำงานได้เงินมา

อธัมมียทานัง

มิจฉาอาชีวะ ได้มาโดยไม่ชอบธรรม

ทาสทาน

เป็นทาสของโลกะ โทสะ โมหะ ปรารถนาโลกียสมบัติเรียกว่า
ทาสทานทั้งหมด

ภูชิสสทาน

เป็นไท ปราศจากโลกะ โทสะ โมหะ

ถาวรทาน กุฎีวิหาร ขุดบ่อ ถาวรวัตถุ เจตีย์ ปลูกมะม่วง ต้นไม้ใหญ่

ถาวรทาน อาหาร จีวร

สปริวารทาน การให้ทานที่มีของหลายอย่าง ทั้งประธานและของบริวาร เช่น ไฟไฟ ให้สายไฟ ปลั๊กไฟด้วย

อสปริวารทาน ให้ทานแบบไม่ครบถ้วน กุดด้วน ให้สิ่งของเดียวและไม่วิจิตร

เหตุใดพระพุทธเจ้าจึงได้มหาบุริสลักษณะ เพราะพระพุทธเจ้าให้ทานที่เป็นของประณีตครบถ้วนบริบูรณ์

การให้ธรรมทานที่เป็นสปริวารทาน มีบริวารเป็นอย่างไร เวลาให้อองค์ความรู้ต่างๆ ต้องแจกแจงรายละเอียด เป็นหมวดหมู่ครบชุด สรุปลงอริยสัจ

นิพัทธทาน ให้เป็นประจำ ให้เนืองๆสม่ำเสมอ

อนิพัทธทาน ไม่ให้ทานเป็นประจำ

ปรามัญฐทาน การให้ทานที่มีศัณฑมาณะ ทิฎฐิ รูปคล้ำ อัดตาตัวตนเป็นผู้ให้ทาน

อปรามัญฐทาน การให้ทานที่ไม่มีศัณฑมาณะ ทิฎฐิ รู้และเข้าใจ ไม่หวังในวิภวณะ สละกิเลส บรรารณาพ้นจากกิเลสและกองทุกข์

อัครทาน	ทานที่ถวายก่อนกิน ทานที่เลิศ ให้ก่อนแล้วบริโภคทีหลัง เหลือแล้วจึงกินจึง ใช้
สัจชีวทาน	ให้ทาน ในขณะที่ยังมีชีวิตอยู่
อภัยทาน	เขียนพินัยกรรม ให้ทานเมื่อตายไปแล้ว
บุคคลิกทาน	การให้ทาน โดยกำหนดบุคคล
สังฆิกทาน	การให้ทาน โดยเจาะจงถวายต่อหมู่สงฆ์

ทักษิณาวินิจฉัยสูตร

[๗๑๐] ดุรอาณนท กัทักษิณาเป็นปาฏิปุคคลิกมี ๑๔ อย่าง คือ ให้ทานในตถาคตอรหันตสัมมาสัมพุทธ นี้เป็นทักษิณาปาฏิปุคคลิกประการที่ ๑ ให้ทานในพระปัจเจกสัมพุทธ นี้เป็นทักษิณาปาฏิปุคคลิกประการที่ ๒ ให้ทานในสวากของตถาคตผู้เป็นพระอรหันต์ นี้เป็นทักษิณาปาฏิปุคคลิกประการที่ ๓ ให้ทานในท่านผู้ปฏิบัติเพื่อทำอรรถผลให้แจ้ง นี้เป็นทักษิณาปาฏิปุคคลิกประการที่ ๔ ให้ทานแก่พระอนาคามี นี้เป็นทักษิณาปาฏิปุคคลิกประการที่ ๕ ให้ทานในท่านผู้ปฏิบัติเพื่อทำอนาคามีผล ให้แจ้ง นี้เป็นทักษิณาปาฏิปุคคลิกประการที่ ๖ ให้ทานแก่พระสกทาคามี นี้เป็นทักษิणाปาฏิปุคคลิกประการที่ ๗ ให้ทานในท่านผู้ปฏิบัติเพื่อทำสกทาคามีผล ให้แจ้ง นี้เป็นทักษิณาปาฏิปุคคลิกประการที่ ๘ ให้ทานในพระโสตาบัน นี้เป็นทักษิณาปาฏิปุคคลิกประการที่ ๙ ให้ทานในท่านผู้ปฏิบัติเพื่อทำโสตาปัตติผล ให้แจ้ง นี้เป็นทักษิณาปาฏิปุคคลิกประการที่ ๑๐ ให้ทานในบุคคลภายนอกผู้ปราศจากความกำหนัดในกาม นี้เป็นทักษิณาปาฏิปุคคลิกประการที่ ๑๑ ให้ทานในบุคคลผู้มีศีล นี้เป็นทักษิณาปาฏิปุคคลิกประการที่ ๑๒ ให้ทานในปุถุชนผู้ศีล นี้เป็นทักษิณาปาฏิปุคคลิกประการที่ ๑๓ ให้ทานในสัตว์*เดียรัจฉาน นี้เป็นทักษิณาปาฏิปุคคลิกประการที่ ๑๔ ฯ

[๗๑๑] ดุรอาณนท ใน ๑๔ ประการนั้น บุคคลให้ทานในสัตว์เดียรัจฉาน ฟังหวังผลทักษิณาได้ร้อยเท่า ให้ทานในปุถุชนผู้ศีล ฟังหวังผลทักษิณาได้พันเท่า ให้ทานในปุถุชนผู้มีศีล ฟังหวังผลทักษิณาได้แสนเท่า ให้ทานในบุคคลภายนอกผู้ปราศจากความกำหนัดในกาม ฟังหวังผลทักษิณาได้แสนโกฏิเท่า ให้ทานในท่านผู้ปฏิบัติเพื่อทำ โสตาปัตติผล ให้แจ้ง ฟังหวังผลทักษิณาจนนับไม่ได้ จนประมาณไม่ได้ จะป่วยกล่าวไปโย ในพระโสตาบัน ในท่านผู้ปฏิบัติเพื่อทำสกทาคามีผล ให้แจ้ง ในพระสกทาคามี ในท่านผู้ปฏิบัติเพื่อทำอนาคามีผล ให้แจ้ง ในพระอนาคามี ในท่านผู้ปฏิบัติเพื่อทำอรรถผลให้แจ้ง ในสวากของตถาคตผู้เป็นพระอรหันต์ ในพระปัจเจกสัมพุทธ และในตถาคตอรหันตสัมมาสัมพุทธ ฯ

ให้อาหารแก่สัตว์เดรัจฉานครั้งเดียว จะได้อานิสงส์ ๑๐๐ชาติ ๕ อย่างคือ
อายุ(อายุยืน)
วรรณะ (ผิวพรรณงาม)
สุข (ความสุข)
พละ (ได้กำลัง)
ปฏิภาณ (ได้ปัญญา)

คำถาม หากขณะที่มีคนชวนไปทำบุญ รู้สึกว่ามีโทสะจึงยังไม่พร้อม รอจนหายโทสะแล้วจึงค่อยทำ อย่างนี้ถูกต้องหรือไม่

ต้องทำปุพฺพเจตนาใหม่ มุญฺจเจตนาใหม่ โดยขจัดความ
ขัดเคืองหงุดหงิดทิ้งไปก่อนเพราะต้องการทำทานให้เต็ม
บริบูรณ์

แต่ต่อไปจะต้องพยายามไม่ให้เกิดความขัดเคือง
การให้ทานเพื่อประดับตกแต่ง ประดงแต่งจิต หากเราให้ทานมา
เป็นร้อยครั้งแล้วยังเกิดความหงุดหงิดขัดเคืองแสดงว่าการให้
ทานของเราไม่ได้เข้าไปข้างใน ก็เลสไม่ได้ถูกสละจริง

ธรรมที่นำอัครจริย์ของอุคคคหบดี ๘ ประการ

๓. ศทป๗จว๗๗ ๑. ปจฺจมยฺ๗๗๗๗๗๗

๓. คหปติวรรค

หมวดว่าด้วยคหบดี

๑. ปจฺจมยฺ๗๗๗๗๗๗๗๗

ว่าด้วยธรรมที่นำอัครจริย์ของอุคคคหบดี สูตรที่ ๑

[๒๑] สมัยหนึ่ง พระผู้มีพระภาคประทับอยู่ ณ ภูฏาคารศาลา ป่ามหาวัน เขตกรุงเวสาลี ณ ที่นั้นแล พระผู้มีพระภาคได้รับสั่งเรียกภิกษุทั้งหลายมาตรัสว่า

“ภิกษุทั้งหลาย เธอทั้งหลายจงทรงจำอุคคคหบดีชาวเมืองเวสาลีว่าเป็นผู้ประกอบด้วยธรรมที่นำอัครจริย์ไม่เคยปรากฏ ๘ ประการ” พระผู้มีพระภาคผู้สุดได้ตรัสเวยยาकरणภาษิตนี้แล้ว เสด็จลุกจากพุทธอาสน์เข้าไปสู่พระวิหาร

ครั้ง ในเวลาเช้า ภิกษุรูปหนึ่งครองอันตรวาสก ถือบาตรและจีวรเข้าไปยังนิเวศน์ของอุคคคหบดีชาวเมืองเวสาลีแล้วนั่งบนอาสนะที่ปูลาดไว้ ลำดับนั้น อุคคคหบดีชาวเมืองเวสาลีเข้าไปหาภิกษุนั้นถึงที่อยู่ อภิวัตแล้วนั่ง ณ ที่สมควร ภิกษุนั้นได้ถามอุคคคหบดีนั้นดังนี้ว่า

“ท่านอุคคคหบดี พระผู้มีพระภาคทรงพยากรณ์ว่า ท่านเป็นผู้ประกอบด้วยธรรมที่นำอัครจริย์ไม่เคยปรากฏ ๘ ประการ ธรรมที่นำอัครจริย์ไม่เคยปรากฏ ๘ ประการ ที่เป็นเหตุให้ท่านได้รับพยากรณ์จากพระผู้มีพระภาค เป็นอย่างไร”

อุคคคหบดีกล่าวว่า “ท่านผู้เจริญ โยมไม่ทราบเลยว่า พระผู้มีพระภาคทรงพยากรณ์ว่า โยมเป็นผู้ประกอบด้วยธรรมที่นำอัครจริย์ไม่เคยปรากฏ ๘ ประการ เหล่าไหน แต่ขอท่าน โปรดฟังธรรมที่นำอัครจริย์ไม่เคยปรากฏ ๘ ประการที่ โยมมีอยู่เถิด โปรดใส่ใจให้ดี โยมจักกล่าว ภิกษุนั้นรับคำแล้ว อุคคคหบดีชาวเมืองเวสาลี จึงได้กล่าวเรื่องนี้ว่า

๑. “เมื่อโยมได้เห็นพระผู้มีพระภาคแต่ที่ไกลเป็นครั้งแรก พร้อมกับ
การเห็นนั่นเอง โยมก็มีจิตเลื่อมใสต่อพระผู้มีพระภาค นี้แลเป็น
ธรรมที่หน้าอัศจรรย์ไม่เคยปรากฏประการที่ ๑ ที่โยมมีอยู่
{ที่มา : โปรแกรมพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เล่ม : ๒๓ หน้า : ๒๕๗}

สร้างเมาทันทีเมื่อได้เห็นพระพุทธเจ้าครั้งแรก

พระสูตรตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย อฎฐกนิบาต [๑. ปฐมปณณาสก]

๓. คหปติวรรค ๑. ปฐมอุคคสูตร

๒. โยมมีจิตเลื่อมใสแล้ว เข้าไปนั่งใกล้พระผู้มีพระภาค พระองค์ได้ทรง
แสดงอนุပ္พพิกถาแก่โยม คือ ทรงประกาศทานกถา(เรื่องทาน)
สีลกถา(เรื่องศีล) สัคคกถา(เรื่องสวรรค์) กามาทินวกถา(เรื่องโทษ
ความต่ำทราม ความเศร้าหมองแห่งกาม) เนกขัมมานิสังสกถา
(เรื่องอานิสงส์แห่งการออกจากกาม)

เมื่อพระผู้มีพระภาคทรงทราบว่าย โยมเป็นผู้มีจิตควร อ่อน

ปราศจากนิวรณ์ เบิกบาน ผ่องใส จึงทรงประกาศสามุกกัถาสิกเทสนา^๑-
คือ ทุกข์ สมุทัย นิโรธ มรรค ธรรมจักขุอันปราศจากอสุลี ปราศจาก
มลทิน ได้เกิดแก่โยมบนที่นั่งนั้นเองว่า ‘สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีความเกิดขึ้น
เป็นธรรมดา สิ่งนั้นทั้งปวงมีความดับไปเป็นธรรมดา’ เปรียบเหมือน
ผ้าขาวสะอาด ปราศจากมลทิน ควรรับน้ำย้อมได้เป็นอย่างดี ท่าน
ผู้เจริญ โยมนั้นได้เห็นธรรม บรรลุธรรม รู้ธรรม หยั่งลงสู่ธรรม
ข้ามพ้นความสงสัย ปราศจากความเคลือบแคลง ถึงความแจ่มสว่าง
ปราศจากความมีผู้อื่นเป็นปัจจัยในศาสนาของพระศาสดา ได้ถึง
พระพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์เป็นสรณะแล้ว และได้สมาทาน
สิกขาบทที่มีพรหมจรรย์เป็นที่ ๕ บนที่นั่งนั้นเอง นี้แลเป็นธรรม
ที่หน้าอัศจรรย์ไม่เคยปรากฏประการที่ ๒ ที่โยมมีอยู่

๓. โยมนั้นมีภรรยาที่เป็นสาวรุ่น ๔ คน โยมเข้าไปหาภรรยาเหล่านั้น
ถึงที่อยู่แล้วกล่าวกับพวกเธอว่า ‘น้องหญิงทั้งหลาย ฉันได้สมาทาน
สิกขาบทที่มีพรหมจรรย์เป็นที่ ๕ แล้ว หญิงใดปรารถนา หญิงนั้น
จง ใช้จ่าย โภคทรัพย์เหล่านี้ และจงทำบุญ หรือกลับไปยังตระกูลญาติ
ของตนเถิด หรือมีความประสงค์ชาย ฉันก็จะมอบพวกเธอให้แก่เขา’
เมื่อโยมกล่าวอย่างนี้แล้ว ภรรยาหลวงได้กล่าวกับ โยมว่า ‘ขอท่าน
โปรดมอบดิฉัน ให้แก่ชายผู้มีชื่อนี้เถิด’ ลำดับนั้น โยมได้เรียกชาย
คนนั้นมา ไข่มือชายจับภรรยา มือขวาจับเต้าน้ำหลังนำมามอบให้
ชายคนนั้นไป เมื่อบริจาคภรรยาสาวรุ่นให้เป็นทาน โยมไม่รู้ลึก
ว่าจิตแปรไป นี้แลเป็นธรรมที่หน้าอัศจรรย์ไม่เคยปรากฏประการ
ที่ ๓ ที่โยมมีอยู่

บรรลุโสดาบันเมื่อได้ฟัง
ธรรมครั้งแรก และสมาทาน
พรหมจรรย์ปัญจศีล เลิกเสพ
เมถุนธรรมทันที

ยกภรรยาให้
พร้อมด้วยเงิน
ต้นตั้นไม่มีความ
เสียดายเลย

๔. ตระกูลของ โยมมี โภคทรัพย์อยู่พร้อม และ โภคทรัพย์เหล่านั้น โยม ได้จำแนกแจกจ่ายกับผู้มีศีล มีกัลยาณธรรม นี้แลเป็นธรรมที่น่า สมนัตติที่มีทั้งหมดจะ ใช้ร่วมกับผู้มีศีล อัจฉรย์ ไม่เคยปรากฏประการที่ ๔ ที่ โยมมีอยู่ มัจฉริยะถูกละด้วย โสดาปตติมรรค

๕. โยมเข้าไปนั่ง ใกล้ภิกษุใด ก็เข้าไปนั่ง ใกล้โดยเคารพเท่านั้น มิใช่เข้าไป นั่งใกล้โดยไม่เคารพ นี้แลเป็นธรรมที่น่าอัจฉรย์ ไม่เคยปรากฏ ประการที่ ๕ ที่ โยมมีอยู่

๖. หากท่านผู้มีอายุ นั้นจะแสดงธรรมแก่ โยม โยมจะฟัง โดยเคารพ ฟังทั้งๆ ที่รู้แล้ว ด้วยความ เคารพ ถ้าท่านไม่แสดงก็จะ แสดงธรรมให้ท่านฟัง เท่านั้น มิใช่ฟังโดยไม่เคารพ หากท่านผู้มีอายุ นั้นจะไม่แสดงธรรม แก่ โยม โยมก็จะแสดงธรรมแก่ท่าน นี้แลเป็นธรรมที่น่าอัจฉรย์ ไม่เคยปรากฏประการที่ ๖ ที่ โยมมีอยู่

๗. ไม่นำอัจฉรย์เลย ที่พวกเทวดาเข้ามาหา โยมแล้วบอกว่า ‘ท่าน คหบดี ธรรมอันพระผู้มีพระภาคตรัสไว้ดีแล้ว’ เมื่อพวกเทวดากล่าว เทวดามาบอกว่าพระรูปนี้เป็นพระ อย่างนี้แล้ว โยมได้กล่าวกับเทวดาเหล่านั้นอย่างนี้ว่า ‘เทวดา อรหันต์ พระอนาคามี หรือพระทุศีล พวกท่านจะบอกอย่างนี้ หรือไม่บอกอย่างนี้ก็ตาม แท้จริง ธรรมก็ จิตใจมีการถวายทานที่เสมอกันทั้ง เป็นธรรมอันพระผู้มีพระภาคตรัสไว้ดีแล้ว’ โยมไม่รู้สติพอใจเพราะ พระอริยบุคคล พระผู้ทรงศีลและผู้ เหตุนั้นเลย ว่า ‘พวกเทวดาเข้ามาหา โยม หรือ โยมสนทนากับพวก ทุศีล เทวดา’ นี้แลเป็นธรรมที่น่าอัจฉรย์ ไม่เคยปรากฏประการที่ ๗ ที่ โยมมีอยู่

๘. สั่ง โยชน์ เบื้องต่ำ ๕ ประการ ที่พระผู้มีพระภาคได้ทรงแสดงไว้ โยม ไม่เห็นสั่ง โยชน์อะไรในตนที่ยังละไม่ได้ นี้แลเป็นธรรมที่น่าอัจฉรย์ ไม่เคยปรากฏประการที่ ๘ ที่ โยมมีอยู่

ท่านผู้เจริญ ธรรมที่น่าอัจฉรย์ ไม่เคยปรากฏ ๘ ประการนี้แล ที่ โยมมีอยู่ แต่ โยมไม่ทราบเลยว่า พระผู้มีพระภาคได้ทรงพยากรณ์ว่า โยมเป็นผู้ประกอบด้วยธรรม ที่น่าอัจฉรย์ ไม่เคยปรากฏ ๘ ประการเหล่านี้

ลำดับนั้น ภิกษุ นั้นรับบิณฑบาต ในนิเวศน์ของอุคคคหบดีชาวเมืองเวสาลีแล้ว ลุกจากอาสนะจากไป ท่านกลับจากบิณฑบาต หลังจากฉันอาหารเสร็จแล้ว เข้าไป เฝ้าพระผู้มีพระภาคถึงที่ประทับ ถวายอภิวาทแล้วนั่ง ณ ที่สมควร ได้กราบทูลเรื่อง ที่สนทนาปราศรัยกับอุคคคหบดีชาวเมืองเวสาลีทั้งหมด ให้พระผู้มีพระภาคทรงทราบ

แม้เทวดามาบอกว่าพระธรรมเป็นธรรมที่พระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสไว้ดีแล้ว ท่านเศรษฐีจิตใจก็ไม่วูบวาบ ไม่ว่าจะบอกหรือไม่บอกก็ตาม เพราะใจมีความ เชื่อมั่นอยู่แล้ว

พระพุทธเจ้าให้พยากรณ์ว่าท่านเศรษฐีเมื่อตายแล้วจักไม่ปฏิสนธิในกามภูมิอีก ไม่ แปรภพ แม้ว่าพระพุทธเจ้าจะไม่ตรัส ท่านเศรษฐีก็รู้อยู่แล้วว่าท่านเป็นพระอนาคามี

ท่านอุคคเศรษฐี ไม่วูบวาบแม้ได้ถวายทานแต่พระอรหันต์ พระอนาคามี พระสกทาคามี พระโสดาบัน พระมีศีล พระทุศีล

ท่านน้อมอริยสงฆ์ เห็นพระสงฆ์ที่มารับเป็นตัวแทนของสมมติสงฆ์และอริยสงฆ์ที่แท้จริง

แปลว่าเข้าใจคำสอนชัด ต้องฝึกให้ได้ เพื่อความสำเร็จเป็นสังฆทาน
ไม่ยึดติดตัวบุคคล ไม่เห็นแก่บุคคล ควรถือเอาพระสงฆ์เป็นอารมณ์
แม้ภิกษุที่ทุศีล มีเพียงท่อนผ้าจีวรพันคอก็ถือเป็นเครื่องหมายของพระสงฆ์

การถวายทานแต่ภิกษุที่ทุศีล โดยการถือเอาสงฆ์เป็นอารมณ์
ก็สำเร็จเป็นสังฆทานได้ มีอานิสงส์เป็นอสงไขย

หากยึดติดในตัวบุคคล การถวายทานไม่สำเร็จเป็นสังฆทาน

คำถาม การให้ทานโดยหยอดตู้ไม่มีคนมารับทานต้องตั้งจิตถวายแต่สงฆ์อย่างไร เขียนว่าชำระหนี้สงฆ์ หนี้สงฆ์นี้มีจริงหรือไม่

คำว่าชำระหนี้ เช่นคนโบราณคิดละเอียด ก็ทำได้ถูกต้องไม่เสียหาย ถ้าเป็นสงฆ์ไม่มีเงิน ก็สอนหนังสือใช้หนี้สงฆ์

การถวายทานหยอดตู้บริจาค หลักการจริงๆต้องแจ้งให้พระทราบ

เป็นสังฆทานได้ถ้าเราน้อมจิตถูกต้อง มีสภาพจิตที่เคารพในพระสงฆ์

การมีสติสัมปชัญญะเกี่ยวกับบุคคลิกทานและสังฆทานสำคัญมาก เวลาให้ต้องฝึกศรัทธา ความเพียร สติ สมาธิ ปัญญา เพราะเราต้องการฝึกอหยาตัยของตนให้แข็งแรงต้องทำให้ชัด

ถ้าบุคคลที่รับทานเข้ามาถึงต่อหน้าหากรู้ว่าเป็นผู้ทุศีล ให้วางใจเหมือนพระโพธิสัตว์คือทรงให้ทานโดยเต็มใจที่จะสละโดยไม่เลือกว่าเป็นชั้นต่ำ ชั้นกลาง ชั้นสูง รู้และเข้าใจ เป็นไปเพื่อสละกิเลสอย่างแท้จริง